

सामाजिक सुरक्षा कोष
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन/लेखा/कानून/वित्त समूह, आठौं तहको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र:
सामाजिक सुरक्षा, अनुसन्धान पद्धती र कानुनी व्यवस्था
खण्ड क - ५० अङ्क

१. सामाजिक सुरक्षाको सैद्धान्तिक पक्ष — २० अङ्क (२ प्रश्न × १० अङ्क)
- १.१ सामाजिक सुरक्षा र संरक्षणको अवधारणा, आयाम तथा विकासक्रम
१.२ सामाजिक सुरक्षाको उद्देश्य, महत्व तथा आवश्यकता, सिद्धान्तहरू
१.३ सामाजिक सुरक्षाका आधारभूत अवधारणाहरू
१.३.१ सामाजिक सुरक्षा जालो (social safety net)
१.३.२ सामाजिक सहयोग
१.३.३ अधिकारमा आधारित सामाजिक सुरक्षा
१.३.४ आवश्यकतामा आधारित सामाजिक सुरक्षा
१.३.५ योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा
१.३.६ विस्तृत सामाजिक सुरक्षा
१.४ सामाजिक बीमा र निजी बीमाको अवधारणा र तुलना
१.५ सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी शब्दावली: Social Protection, Social Security, Social Insurance, Private Insurance, Universal Pension, Universal health Coverage, Occupational Pension, Pension Test and mean test, Define Benefit and Define Contribution, Individual Retirement Account (IRA), National Individual Retirement Account (NIRA), Replacement Rate, Supports ratio & Dependency Ratio, Inclusion error & Exclusion error, Pensionable age and Retirement Age, Actuarial Analysis and Its Key Components; Morbidity, Mortality, Fertility, Investment yield, Inflation and cost of living adjustment (COLA)
२. सामाजिक सुरक्षाको अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास - १० अङ्क (१ प्रश्न × १० अङ्क)
- २.१ सामाजिक सुरक्षाको विश्वब्यापी मापदण्ड तथा सिद्धान्तहरू
२.२ अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन, अन्तर्राष्ट्रिय सामाजिक सुरक्षा संगठन र सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी अभिसन्धिहरूको सामान्य जानकारी
२.३ औपचारिक तथा अनौपचारिक क्षेत्रको सामाजिक सुरक्षाका विश्वब्यापी सवालहरू
२.४ श्रम आप्रवासन र सामाजिक सुरक्षा
२.५ जर्मनी, अमेरिका, थाइल्याण्ड, भियतनाम, चिन र सार्क मुलुकहरूको सामाजिक सुरक्षाको अभ्यास
३. नेपालको सामाजिक सुरक्षा - २० अङ्क (१ प्रश्न × २० अङ्क)
- ३.१ नेपालको सामाजिक सुरक्षा: अवधारणा, विकाशक्रम, विकास तथा विस्तारको लागी भएका प्रयासहरू
३.२ सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी कानुनी तथा संस्थागत व्यवस्थाहरू

सामाजिक सुरक्षा कोष
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन/लेखा/कानून/वित्त समूह, आठौं तहको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ३.३ सामाजिक सुरक्षा कोष: उद्देश्य, कार्यक्षेत्र, संस्थागत संरचना, सञ्चालक समिति, कोषको वर्तमान अवस्था
- ३.४ सामाजिक सुरक्षा कोष, अवकाश कोष र सामान्य बचत कोष विच तुलनात्मक अध्ययन
- ३.५ सामाजिक सुरक्षामा रोजगारदाता तथा श्रमिक संगठनहरूको भूमिका
- ३.६ संघ प्रदेश र स्थानिय तहको अधिकार र भूमिका
- ३.७ एकिकृत सामाजिक सुरक्षा संरचनाको अवधारणा र आवश्यकता
- ३.८ अन्तर-सम्बन्धित मुद्दाहरू: दिगो विकाश र सामाजिक सुरक्षा, गरिबी निवारण र सामाजिक सुरक्षा, लैङ्गिक सशक्तिकरण र सामाजिक सुरक्षा, मानव अधिकार र सामाजिक सुरक्षा, मर्यादित श्रम र सामाजिक सुरक्षा, उत्पादकत्व र सामाजिक सुरक्षा, जनसाँख्यिक संरचना र सामाजिक सुरक्षा
- ३.९ विभिन्न क्षेत्रमा कोषवाट सञ्चालित सामाजिक सुरक्षा योजनाहरू
- ३.१० सामाजिक सुरक्षाको पहुँच, पर्याप्तता र दिगोपनाको सवाल
- ३.११ नेपालमा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी, समस्या, चुनौति र समस्या समाधानका उपायहरू

खण्ड ख -२० अङ्क

४. अनुसन्धान पद्धति - २० अङ्क (२ प्रश्न × १० अङ्क)

- ४.१ अनुसन्धानको परिचय: बैज्ञानिक अनुसन्धान पद्धति, आधारभूत तथा एप्लाइड अनुसन्धान, संख्यात्मक तथा गुणात्मक अनुसन्धान
- ४.२ व्यवस्थापनमा अनुसन्धानको भूमिका
- ४.३ अनुसन्धानका चरणहरू: साहित्यको पुनरावलोकन, समस्याको पहिचान, सैद्धान्तिक ढाँचा, हाइपोथेसिस निर्माण र परिक्षण
- ४.४ अनुसन्धान ढाँचा: अनुसन्धान ढाँचा र प्रकार, मेजरमेन्ट तथा स्केलिङ
- ४.५ नमुना संकलन: प्रकार, प्रकृया, Sampling and non-sampling errors
- ४.६ तथ्याङ्क संकलन विधि र प्रकृयाहरू
- ४.७ तथ्याङ्कको संक्षेपीकरण, तथ्याङ्कको विश्लेषण
- ४.८ अनुसन्धान प्रस्ताव: उद्देश्य, प्रकार, संरचना मुल्याङ्कन
- ४.९ अनुसन्धान प्रतिवेदन: प्रतिवेदनको प्रकार, प्रतिवेदन लेखनको ढाँचा र शैली, उद्धरण तथा सन्दर्भ ग्रन्थहरूको प्रयोग
- ४.१० सामाजिक सुरक्षा प्रणालीमा अनुसन्धानको उपयोगिता

खण्ड: ग (३० अङ्क)

५. कानुनी व्यवस्थाहरू - ३० अङ्क (१ प्रश्न × १० अङ्क र १ प्रश्न × २० अङ्क)

- ५.१ योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७४ र योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा नियमावली, २०७५
- ५.२ श्रम ऐन, २०७४ र श्रम नियमावली, २०७५

सामाजिक सुरक्षा कोष
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन/लेखा/कानून/वित्त समूह, आठौं तहको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ५.३ सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५
- ५.४ सामाजिक सुरक्षा योजना संचालन कार्यविधि, २०७५
- ५.५ सामाजिक सुरक्षा कोषको लगानी कार्यविधि, २०७७
- ५.६ बैदेशिक रोजगारी, अनौपचारिक क्षेत्रका श्रमिक र स्वरोजगारको सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्थाहरू
- ५.७ कर्मचारी संचय कोष ऐन, २०१९
- ५.८ नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७
- ५.९ स्वास्थ्य विमा ऐन, २०७२ र नियमावली, २०७३
- ५.१० राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८
- ५.११ बैंक तथा वित्तीय संस्था ऐन, २०७३
- ५.१२ आयकर ऐन, २०५८ र नियमावलीमा रोजगारी जन्य आय गणना र अवकाश भुक्तानीको कर कट्टी सम्बन्धी व्यवस्था